

Kankaanpään yksityisteiden avustusjärjestelmän muutokset

Kaupunginhallitus asetti 11.1.2021 työryhmän selvittämään Kankaanpään ja Honkajoen toisistaan eroavien yksityisteiden tiekuntien avustamisjärjestelmien yhtenäistämistä. Työryhmän asiaa koskevan selvitystyön loppuraportti esiteltiin kaupunginhallitukselle 28.6.2021 §253.

Yksityisteiden avustamisesta säädetään Yksityistielaisissa 13.7.2018/560 ja Valtioneuvoston asetuksessa yksityisteistä 5.12.2018/1069, voimaantulo 1.1.2019. Yksityistielain 84 §:n mukaan:

Kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suoritettavaksi. Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin yksityistielain 50 §:ssä edellytetään.

Kankaanpään kaupungin yksityisteiden tiekuntien avustamisesta päättää tekninen lautakunta kaupunginvaltuuston myöntämien käyttötalousmäärärahojen puitteissa. Yksityistieasioiden hoidosta vastaa Rakennettu ympäristö -tuloalueen Muu kuntatekniikka palvelukokonaisuus vastuuhenkilönään kuntatekniikan insinööri.

Kaupunki voi avustaa yksityisteitä:

- kaupungin hoidossa olevat yksityistiet
- avustamalla kunnossapidossa pysyvän asutuksen käytössä olevia yksityisteitä ja läpiajotietä
- osallistumalla pysyvän asutuksen käytössä olevien yksityisteiden perusrannushankkeiden rahoittamiseen, mikäli hankkeelle on myönnetty valtionavustusta.

1. Kaupungin hoitoon otettavat yksityistiet

- Kivistökankaantie, pituus 2,6 km (6 asuttua kiinteistöä) Viidentienristeykselle johtava, liikenteellisesti merkittävä tie
- Rauniotie, pituus 2,0 km (12 asuttua kiinteistöä) kahden Ely-keskuksen tienpidossa olevan kevyen liikenteen väylän välinen tieosuus, jota käytetään kevyen liikenteen kulkureittinä
- Jyllinmäen yksityistientiekuntaan kuuluvat Hakkurinkatu, pituus 0,675 km (10 asuttua kiinteistöä) ja Koivukuja, pituus n. 0,45 km (4 asuttua kiinteistöä), kahden Ely-keskuksen tienpidossa olevan kevyen liikenteen väylän välinen tieosuus, jota käytetään kevyen liikenteen kulkureittinä

kaupungin omistamalla maa-alueella sijaitsevat tiet sekä kadut:

- Aapiskuja (kaupungin omistamalla alueella)
- Lohikontie, pituus 2,2 km ja Sahamäentie (siirtynyt 2021 kaupungille tiekunnan tienpidon lakkauttamispäätös ja teknisen lautakunnan päätös/ osittain katua/ tiealue kaupungin omistuksessa, 24 asuttua kiinteistöä)
- Lepistönkatu asemakaava-alueen osuudella, 0,155 km (asemakaavaosuudella ei asuttuja kiinteistöjä, tien n. 0,266 km pituisella loppuosuudella 4 asuttua kiinteistöä)

Honkajoen alueella

- Palstatie, pituus 0,098 km. Sijaitsee noin 10 km Honkajoen keskustasta pohjoiseen, kunnan palstoittamien tonttien välissä, ei asemakaavaa. Ei tiekuntaa.
- Antilan koulutie, pituus 0,331 km. Tiellä on silta Karvianjoen yli. Kahden Ely-keskuksen hoidossa olevan maantien välissä.
- Jokihongontie, pituus 2,19 km. Vanha kantatie, joka siirtyi kunnan hoitoon, kun Honkajoen ohitustie valmistui. Ei tiekuntaa.
- Teollisuustie, pituus 1,55 km. Tie sijaitsee molemmista päistään asemakaava-alueella. Tien keskiosuus on yksityistietä (ei tiekuntaa).

2. Yksityisteiden kunnossapidon avustaminen:

Kunnossapitoavustusta haetaan vuosittain keväällä määräaikaan mennessä.

Yksityistielain (560/2018) mukaisten avustuskriteerien tulee täytyä:

- tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta
- tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä (Maanmittauslaitos) ja tiedot tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä (Väyläviraston Digiroad) ovat ajantasaiset niin kuin yksityistielain 50 §:ssä edellytetään.
- Tiekunta ei saa estää satunnaista liikennettä tiellään liikennemerkkein tai muulla tavalla.
- Lisäksi kaupunki edellyttää avustettavilta tiekunnilta, että tiekunnan kokoukset on pidetty vuosittain.

Kaupunki suosittaa, että tiekunnat lisäävät/päivittävät tietonsa myös Suomen metsäkeskuksen rekisteriin, josta metsäkeskus voi antaa tietoja muiden metsä- ja yksityistiealan toimijoille.

Kunnossapidon avustusta voidaan myöntää tiekunnille, joihin kuuluvat yksityistiet täyttävät seuraavat kriteerit:

- Kunnossapidon avustusta voidaan hakea yksityistien pysyvän asutuksen käyttämälle tien osalle.
- Vakinaisessa asuinkäytössä olevien kiinteistöjen vähimmäismäärä on yksi ja avustettavan yksityistien vähimmäispituus 300 m.
- Lisäksi voidaan avustusta hakea merkittäville läpikulkuteille tai muuten liikenteellisesti merkittävälle tielle.
- Kahden yleisen tien välisen läpikulkutien tai muun liikenteellisesti merkittävän tien osalta voidaan avustusta myöntää koko tien pituudelle.

Avustus myönnetään perustuen toteutuneisiin hyväksytyihin kustannuksiin. Avustus maksetaan jälkikäteen tositteiden perusteella.

Kunnossapidon avustettaviin kustannuksiin hyväksytään kaikki yksityisteiden kunnossapitotoimenpiteiden kustannukset. Avustus maksetaan arvonlisäverollisista kunnossapitokustannuksista.

Kaupungin myöntämän kunnossapidon avustusosuus toteutuneista kustannuksista riippuu yksityistien liikenteellisestä merkityksestä, minkä perusteella yksityistiet on jaettu 3 hoitoluokkaan.

Hoitoluokat:

1. Liikenteellisesti merkittävä läpiajotie tai muuten liikenteellisesti merkittävä tie, Läpiajotiet tai yksityistiet, joiden varressa vähintään 8 vakinaisesti asuttua kiinteistöä
2. Yksityistiet, joiden varrella on 3–7 vakinaisesti asuttua kiinteistöä
3. Yksityistiet, joiden varrella 1–2 vakinaisesti asuttua kiinteistöä

Tiekunnille myönnettävien kunnossapitoavustusten suuruus riippuu hakemusten määrästä ja kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa myönnetyn avustusmäärärahan suuruudesta. Kullekin hoitoluokalle myönnettävä avustus voi olla enintään kyseiselle hoitoluokalle myönnettävän enimmäisavustusosuuden suuruinen (prosenttia hyväksytyistä toteutuneista kustannuksista). Kaupungin eri hoitoluokille myönnettävien avustusosuuksien suuruudesta päättää tekninen lautakunta.

Kullekin hoitoluokalle maksettavan kunnossapitoavustuksen enimmäismäärä €/km saadaan laskettua hakemusten jättämisen jälkeen. Avustus lasketaan käytettävissä olevan määrärahan, eri hoitoluokkiin kuuluvien teiden kokonaispituuksien ja hoitoluokkien painokerroimien perusteella.

Avustusprosentuaalinen osuus toteutuneista kustannuksista, avustus on kuitenkin enintään ennalta määrätyn prosentuaalisen avustusosuuden suuruinen.

Teiden luokituksia tarkennetaan ja luokitusta voidaan myös tarvittaessa muuttaa hakemusten tietojen perusteella esimerkiksi asuttujen kiinteistöjen määrän muuttuessa.

Kaupungin enimmäisavustusosuuksiksi (painokerroin) eri hoitoluokkien teille:

- Hoitoluokka 1: 85 %
- Hoitoluokka 2: 70 %
- Hoitoluokka 3: 50 %

Tiekuntaan voi kuulua yksi tai useampia yksityisteitä. Samaan tiekuntaa voi kuulua eri hoitoluokkiin kuuluvia teitä.

Uusi avustusjärjestelmä otetaan käyttöön 1.5.2023 alkaen. Päätökset yksityisteiden tiekuntien avustuksista tekee tekninen lautakunta.

3. Tiekuntien teiden perusparannus- ja investointihankkeiden avustaminen

Kaupunki voi osallistua tiekuntien omarahoitusosuuden rahoittamiseen tiekuntien yksityisteiden perusparannus- ja muihin hankkeisiin, joille on myönnetty valtionavustusta.

Kaupungin rahoitus edellyttää, että hankkeen rahoittamiseen on voitu varautua talousarvion laadintavaiheessa. Kaupungin rahoitusosuuden suuruus riippuu avustettavien hankkeiden määrästä, hankkeiden kustannuksista ja käytettävissä olevista avustusmäärärahoista.

Infotilaisuus

Yksityisteiden asioiden hoitamisesta ja kaupungin tulevasta yksityisteiden avustus järjestelmästä on infotilaisuus 6.10.2022, klo 13:00-15:00 Kankaanpäänsalissa, Kangasmoisionkatu 1, 38700 Kankaanpää.

Luennoitsijoina on Suomen Tieyhdistys ry:tlä Teivo Taura sekä Jouni Peltoniemi Metsäyhdistys Karhulta.

Linkki ilmoittautumiseen löytyy [Kankaanpaa.fi](https://www.kankaanpaa.fi) ja kohdasta ajankohtaista.

Ajankohtaiset tiedotteet:

Linkki: [Yksityistiet - Kankaanpään kaupunki \(kankaanpaa.fi\)](https://www.kankaanpaa.fi/yksityistiet)

<https://www.kankaanpaa.fi/asuminen-ja-ymparisto/kadut-ja-kuntatekniikka/yksityistiet/>